

MAGYARÁG

FUGGETLEN POLITIKAI NAPILAP
MEGJELENIK MINDEN NAP

Alapította

PÁSZTOR EDE

Felelős szerkesztő
Kádár Miklós

SZERKESZTŐSÉG és KIADÓHIVATAL
ORADEA, PIATA MIHAI VITEAZUL 4.

„KÉRJÜK A HATALMAT!”

-- mondotta Popovici Mihály Timisoaran

Timisoara, okt. 30. A nemzeti parasztpárt délardeali szervezetének értekezletén Popovici Mihály nagyobb politikai beszédet mondott. Kijelentette, hogy a párt helyzete a legjobb és az egyetlen politikai alakulat, amely egyrészt szervezeteinek egyetértése, másrészt az

ország szükségleteinek megfelelő programja miatt egyedül jöghonult arra, hogy kormányra kerüljön. Sajnálja, hogy éppen az ugynevezett demokratikus pártok lépnek fel a nemzeti parasztpárt ellen. A párt útja egyens: az ország nagy érdekeinek útján halad. „Kérjük

a hatalmat” — mondotta. A Mihalcse elnökle alatt álló nemzeti parasztpártnak nincs szüksége más pártokkal való együttműködésre. Ennek ellenére a párt kapui nyitva vannak azok előtt, akik együtt akarnak működni vele.

Súlyos vasuti katasztrófa NÉMET ORSZÁGBAN

Nierhagen mellett egy lokomotív és két személyszállító vagon kisiklott. A vonat vezetője és fűtője meghalt, az utasok közül tizennégy súlyos, két könnyebb sebesüléseket szenvedett. A kisiklás oka az eddigi megállapítások szerint a sínek kopottsága volt.

Tűzharc a csendőrök és tolvaj cigányok között

Giurgiu megye északi részén már hosszabb idő óta garázdálkodott egy cigánycsapat, amely egymás után fosztotta ki a jobb módú falusi házakat. A csendőrség hetek óta kereste a cigányok buvóhelyét, míg tegnap ráakadt a mitrűt, egy közismert betörőt,

draghinesii erdő mélyén. A csendőrök megadásra szólították fel a cigányokat, akik azonban puskalövésekkel feleltek. Erre a csendőrök is fegyverüket használták s meg is sebesítették Aramita Dulyt, egy közismert betörőt,

aki nemrég szökött meg a giurgiui fogházból. Aramita kórházba szállítása után néhány órával meghalt, a többi cigányoknak sikerült elszöknie. A cigányok buvóhelyén igen sok lopott tárgyat találtak.

Nem adta ki a falu a tifuszos betegeket

A Constanta-megyei Tortomanul községben gészen szokatlan ügyben kérte a körorvosi hivatal a csendőrség segítségét. Az utóbbi napok folyamán ebben a faluban több tifuszos megbetegedés történt, és a körorvosi hivatal, hogy a veszedelmes ragály elterjedését meggátolja, el akarta szállítani a betegeket. A legnagyobb meglepetésükre azonban a betegek hozzátartozói megtagadták a betegek kiadását. A körorvosi hivatal most a csendőrséghez fordult segítségért,

hogy karhatalommal vigyék járványkórházba a betegeket, azok ellen pedig, akik a hatósági intézkedéssel szembeállnak, indítsák meg a törvényes eljárást.

Megállapodás történt a Gojdu alapítvány ügyében

Bucuresti. — A Gojdu-alapítvány ügyében a következő közlést tették:

Azok a tárgyalások, amelyek az 1930-ban Párisban kötött előzetes egyezmény végrehajtása tárgyában a román és magyar küldöttségek

évekkel ezelőtt megindítottak, a mai napon végleges eredményre vezettek. Az idevágó államközi egyezmény ma Bucarestiben a külügyminiszteriumban a román állam részéről Lapedatu Ioan nyugalma-

zoft pénzügyminiszter, míg a magyar állam részéről Egry Aurel felsőházi tag, a magyar küldöttség elnöke, írta alá. Ezzel a régóta húzódó ügy a két állam között, barátságos uton nyert rendezést.

Saját autója gázolta halálra

Különös szerencsétlenség történt tegnap Brasovban. Kis Ferenc soffőr autója elakadt és a soffőr, hogy a bajt helyre hozza, leszállt és a motoron kezdett igazítani. Eddig meg nem állapított módon az autó hirtelen elindult és elgázolta a soffőrt, aki több csonttörést és súlyos belső vérzést szenvedett. Kórházba szállították, ahol már agonizál.

Indus oceánrepülő halálos katasztrófiája

Párisi jelentés szerint G. P. Nair neves indus repülő, aki most kísérte meg, hogy az Atlanti Oceánt mindkét irányban átrepülje, borzalmas repülőszerencsétlenség áldozata lett. Utja utolsó szakaszát, a London-Páris távolságot akarta átrepülni, amikor Rouen mellett, igen nagy magasságban motorjának eddig még meg nem állapított baja történt. A repülőgép szinte merőlegesen zuhant alá, egy fára esett, amelyet teljesen megkopasztott ágaitól. A repülőgép roncsai alól Nair testét a szó szoros értelmében darabokban emelték ki.

Gyermektragédia egy tanyán

Megdöböntő gyermekgyilkosságtörténet pénteken a szeged-domaszéki tanyák között. Kalmár János tizenöt éves gyerek összeszólalkozott egy hasonlókorú barátjával, aki a veszekedés hevében bicskát rántott és azt Kalmár János fejébe vágta. A bicska pengéje a koponyacsontok közé szorult, a gyereket eszméletlenül állapotban szállították be Szegedre, de segíteni már nem tudtak rajta.

RADIO

vásárlás előtt keresse fel

LEONARDO

megbízható szaküzletét
STR. AVRAM IANCU 1.

1938-as világhírű modellekkel
teljesen felszerelt rakttárat:

Ingelen, Eumig,
Kapsch, Baltic

Előnyös árak

**Kedvező fel-
tételek. Csere!**

A KIRAKAT ELŐTT

Hatalmas tömeg tolong a ki-
rakat előtt, ugyszólván csak
közélszárán lehet a fény-
kép közelébe jutni. De, ha
egyszer ott vannak, akkor meg-
hánnyák-vevők az ügyet. Csem-
segnek a részleteken.

— Felfordították a hátára.
Vajjon miért? És a feje ott
van külön.

— Na, ez bevégezte.

Azonban nem mindenki
ilyen rezignált. Új csoport jön,
új értesülésekkel. Egy fiatal,
rácós szoknyás menyecske
elfogja a gyilkost is.

Pontos részleteket is tud.
Nem irigy, elmondja minden-
kinek:

— Elfogták mindjárt, azon-
nal. Tudják ki volt? Az az
asszony, akinél kovártélyban
volt.

Elmondja részletesen az
egész gyilkosságot:

— Ugy vót, hogy a nő el-
ment hozzá. A férfi meg bo-
rotválváltozott, a nő pedig levé-
kezett kombinéba. Azután
egyszer csak a háta mögé
ment és fejbeverte a baltával.
Azután levette a kombinét
és elszaladt.

— Jaj, hát így vót? — hülle-
dezik a hallgatóság. Az asz-
szony amikor látja, hogy nagy
sikere van, még folytatja is:

— Amikor felfedezték a gyil-
kosságot, ott ólalkodott az
asszony kis lánya. A lány meg
látta az ágyon a véres kombi-
nét és felkiáltott:

— Ni, ez az én anyukám
kombinéja.

— Erre aztán lefogták és
bevitték a fogházba.

Természetesen ebből egy
szó sem igaz. A kombiné eset
éppen úgy nem, minthogy ez
az asszony lenne a gyilkos.
De ez nem rontja a hatást.

Még mindig élvezi a sike-
rét, amikor már más veszi át
a vezényszóit.

— Mi egy emberélet? Egy
csapás és kész.

— Nem egy csapás vót ott.
Niz is.

Titokzatos gyermek- rablók Franciaországban

A Breton-vidéki rendőrséget
— mint Párisból jelentik —
hetek óta érdekes ügy foglal-
koztatja. Egy hónappal ezelőtt
ugyanis nyomtalanul eltűnt
Cancalle helységben Odette
Lorand 10 éves kislány és
csak hosszú keresés után talál-
ták a — holttestét. Egy folyó-
menti bokorban volt elrejtve s
nyakán fojtogatások nyomai
látszottak. A kis áldozatot elte-
mették és az ügyet szemben
mindenki tanácsátlanul állott.
Azonban az utóbbi két napon
cylan események történtek a
Breto vidéken, amelyek sokat
sejtetnek.

Néhány napal ezelőtt Saint
Hilairetől 40 kilométerre az
egyik falu szélén megállott
egy nagy fekete autó s egy fér-
fi ugrott ki belőle. A férfi meg-
támadott egy arra haladó kis-
lányt, névszerint Jeanette Tho-
maseaut és fojtogatni kezdte.
A kocsiban még egy férfi s egy
nő ült, akik kacagva nézték
a jelentet. A kislány sikolyai-

ra azonban emberek közeled-
tek a falu felől, mire az autó
nagy irammal elvágtatott, az
utszélen hagyva a félig elalélt
gyermeket.

Másnap megismétlődött a tá-
madás, ezúttal Cancalle-től, t ki-
lométernyire s a kiszemelt ál-
dozat egy 12 éves, jól fejlett
leányka volt. A neve Emma
Baslé. A kis Emma kalandjá-
nak leírásával tele vannak a
párisi lapok. A 12 éves leány
apja ugyanis halászember és
gyakran elvitte magával leány-
káját hosszabb tengeri utakra
is. Itt a matrózoktól eltanulta
a verekedés tudományát s nem
ijed meg a saját árnyékától.
A kritikus nap délutánján va-
csorát vitt az apjának, amikor
a nagy fekete autó megállt mel-
lette. Eleinte csodálkozva néz-
te a gépkocsit, amelyből egy
bácsi szállott ki és megszólí-
totta:

— Hová mégy kislány? Gye-
re velünk.

A gyermek táguló szemmes-
nézte a különös embert, aki-
nek az arcán csuf mosoly volt.
Ugyanakkor látta, hogy a gép-
kocsi kormányánál egy szép ma-
dame ült, mellette pedig egy
másik férfi.

A gyermek tovább akart
menni, mire az idegn hozzáug-
rott, átkapta a derekát s a gép-
kocsi felé cipelte. Emma Baslé
azonban nem azért tanult ve-
rekdni a matrózokkal, hogy
ilyenkor ne vegye hasznát. —
Mindkét öklével belevágott a
férfi arcába aztán körmeivel
nekieszt a szemének, mire a
férfi egy pillanatra elengedte
A gyermek erre kiabálni kez-
dett:

— Apu gyere! Segítség!

A támadó férfi beugrott
kocsiba és nagy sebességgel el-
tűnt.

A bretoni asszonyok a soro-
zatos támadások óta még isko-
lába sem merik engedni gyer-
meiket.

Nemcsak a tökéletes profil fegyvere a nőnek!

Ugyanolyan fontos, hogy az arcbőr bársonyos, friss, üde és tiszta legyen. Ennek
elérése egyedül csak a Floreal krémekkel és puderekkel lehetséges. A Floreal kré-
mek és puderek teljes biztosítékot nyújtanak Önnek arra, hogy arcbőre sima és
üde lesz, mert a legtekélyesebb gyógyhatású nyersanyagokból készülnek. Az
arcbőrt ápolják és kiválóan tapadó képesek. Floreal krémek 40 lei tégelyenként,
Floreal puder 30, 50 és 90 lei. — A Floreal cikkek főraktára: **Pap Drogueria
Gradea, Bulvardul Regele Ferdinand No 9. Telefon 6-56.**

24 millió lejt fizettek be a CFR tisztviselők — gázálarca

Bucuresti. — Az államvasu-
tak központi számfejtő hiva-
tala most készítette el azt a
kimutatást, amely a vasuti
tisztviselőknek gázálarccal va-
ló ellátását mutatja ki szám-

szerűen. A kimutatásba 47.992
önként jelentkező tisztviselőt
vettek fel, akik egyenként 480
lejt fizetnek a gázálarccokért.
Ez az összeg nem kevesebb,
mint 23.036.160 lejt tesz ki.

1425 tisztviselő katonai gáz-
álarcot kap 700 leiért. Ennek
összege 1.004.500 lejt. Így az
államvasutak tisztviselői 24
millió 40.660 lejt költenek gáz-
álarcokra.

Piccard tanár vádja a lengyel világűrrepülők ellen

Varsóból jelentik: A lengyel
közvéleményt szokatlan eszmé-
lopási vád foglalkoztatja. Pic-
card tanár az ismert világűr-
repülő azzal vádolta meg a len-
gyel repülőket, akik rég ké-
szülnek világűr repülés végre-
hajtására, hogy az ő tervei alap-
ján készítették el léggömbjü-
ket és ezzel tudományos esz-
melopást követtek el. Ő ugyan-
is egy lengyel gyárnak átadta
az újfajta világűr léggömbre
vonatkozó terveit, de kikötötte,
hogy a terveket titokban kell
tartani.

A súlyosan megtámadott len-
gyel világűr-repülők a váddal
szemben hangoztatják, hogy ők
a gömb készítésénél a szokásos

gyártási elveket alkalmazták
és léggömbjük a rendestől csak
is annyiban különbözik, hogy
annál jóval nagyobb.

Rablótámadás Budapest mellett

Budapest. — A magyar fő-
város közelében levő Cinkota
határában gépkocsis rablótá-
madás történt. Csütörtökön es-
te egy sötétszínű autó állott
meg Koltay Zoltán benzinkút-
ja előtt. Három fiatalember
szállott ki és benzint kértek.

Amiközben Koltay a benzin-
nel foglalatosskódott, megrá-
gadták és addig fojtogatták,
amíg megmondta, hol van a
pénze. Kivették a kút pénztá-
rában levő ezerhatszáz pen-
gőt és ezzel elrobogtak. A
nyomozás megindult.

Ezen nem tudnak megegyez-
ni. Egy asszony hangja kereké-
dik felül. Két kézzel tolaakszik.
Ő maga haladna is előre, de
ő két személy helyéért küzd.
Maga után vonszolja a 3 éves

lányát. Mintha az még nem
érne rá meglátni azt, amit
ugy hívnak: élet.

— Gyere ide anyukám.
Látsz jól?

A 3 éves »anyuka« lát jól.

Csak az édesanyja nem lát
jól. Vaksággal van megverve,
mint a legtöbbben, akiknek
szerencsésük volt szerepelni a
»tipusok« között. (1.)

NÉPITÉLET A TOJÁSPIACON

Péntek déli tizenkét óra. A
hetipiác nagy rohama lezaj-
lott már és csak gyéren jár-
nak a vásárlók a tojásosládák
között. Az egyik standon fia-
tal asszony, mellette egy hat-
hétéves gyerek ül. Nyilván az
a fia.

Hogy hogyan kezdődött, nem tudjuk. A kis történet egyetlen szereplője sem tudja az anyán és fiun kívül. De, tény, hogy egy pillanatban a tojáspiactól csendjét kétségbeesett sikoltózás és zokogás tölti be és minden szem odafordul.

Az anya püföli fiát. Nem csak úgy, fenyítően, amire azt szokták mondani, hogy a szülőnek jobban fáj, mint a gyermeknek. Ez határozottan és kizárólag a gyerekeknek fáj. Az anya erős kézzel üt és halálos biztonsággal egyre csak a kisfiu tarkóját. Ott, ahol a kisagy érintkezik a gerincvelővel ott, ahol ügyes hóhérok egyetlen pillanat alatt megszakitják az életet a kötélreállításban.

A gyermek szeme kidűlled, már csak apró kis sikolyok törnek fel belőle, amikor feláll egy öreg asszony az egyik tojásosláda mellől, odasiet és rákiált az anyára:

— Ne űsse már ugy azt a
gyereket, hiszen meg li.

Mire az anya még dühödtebben üt. Az öreg odalép és le akarja fogni a kegyetlen kezeket. Ebben a pillanatban megélenkül a tojáspiác, kofák emelkednek a ládák mellől és gyorsan lefognák a gyermeket védő öreget. Közben hull a szidalom:

— Hogy jön maga ahhoz, hogy beleavatkozzék? Mi köze hozzá, hogy mit csinál? Az ő gyereke, azt csinál vele, amit akar. Talán hagyja, hogy betörő, vagy gyilkos legyen belőle? Menjen a dolgára. Tarkarodjon innen...

Az öreg asszony a többi, le-
frhatatlan szidalmak tömegét
behuzott nyakkal zugatja el a
feje felett. Népitélet ez, amely
a bántalmazott védőjét sújtja.
És a káromlások és gyalázko-
dások tömege alatt az öreg-
asszony félősen húzódik visz-
sza tojásoskosara barrikádja
mögé.

**Kétfejű szörnyszülöttnek
adott életet egy ókirály-
ságbeli munkás felesége**

Targu-Jiu. Különös szörny-
szülötlinek adott életet a tighi-
nai kórházban Eugenia I.
Craciunescu Proitesti község-
beli munkásasszony. A szörny
szülött gyermeknek kettős or-
ra és két szája volt. A szörny-
szülött két percreg élt.

Aztán minden elcsendesül, az anya kifárad a verésben, a fiú felájultan nyulik el, a többiek igazságérzete boldog tudatosságban dagad.

Csak egy öregasszony szeméből buggyan ki egy könnycsepp, amikor néhány perc múlva egy kicsiny kölyökarcot érez simulni kezére...

Fiataldiákok megdöbbentő büntette

Megrendítő bűncselekmény történt Satumaren. Egy iskola igazgató 12 éves diák fia szövetkezett egy büntetett előéletű iskolatársával és együtt meglopták Pop Lemeni Romulus g. kath. lelkészt, akihez vallásórára jártak. A tanítás a pap-tanár házában folyt s közben a bűnöző hajlamú diák gyerekek meegfigyelték hogy a családnak értékes ékszerei vannak. Egy óvatlan pillanatban amikor a háznép nem tartózkodott

dott otthon, besurrantak, felfeszítették a szekrényt és magukhoz vették a több mint tízezer lei értékű ékszer. A lelkész jelentést tett a rendőrségen az esetről. Az egyik ékszerész, a kinél a kiskoru tolvajok értékesíteni akarták zsákmányukat személyleírást adott róluk és annak alapján mindkettőjüket elfogták. A megtévedt gyermekek a kiskoruak bírósága elé kerülnek.

Leszállítják a gyors- és Rapidvonatok pótdíját

Bucureştiből jelentik: Az államvasutak vezérigazgatósága elrendelte, hogy 1938 január elsejétől kezdve a gyors- és Rapid vonatokon a pótdíjakat leszállítsák. Eszerint a gyorsvonatoknál 100 kilométerig első osztályon 60 lejt, másodosztályon 40, harmadosztályos 20 lejt pótdíjat számítanak fel, — 101—200 km-ig másodosztályon 70, harmadosztályos 30.

300 kilométerig másodosztályon 40 lei, 400 km-ig másodosztályon 120, harmadosztályon 190, 400 km-én felül első osztályon 190, másodosztályon 130, és 3-ad osztályon 60 lei pótdíj fizetendő. A Rapid vonatokon a tikettek ára bármely távolságra első osztályon 30, másodosztályon 20 és harmadosztályos 10 lei.

***Lelőtte volt telettesét
egy letokozott csendőr***

Szigetvár, október 31. László Géza csendőr csütörtökön Erdőcsokonyán két revolverlővésszel megölte volt felesét, Boldog József csendőrtörzsrőmestert. László régebben Erdőcsokonyán teljesített szolgálatot. Szolgálat közben több ízben botrányosan részeg volt s ezért Boldog feljelentette felesítés parancsnokánál. A feljelentés folytán a szombathelyi csendőrhadbíróaság Lászlót lefokozásra és a csendőrség kötelékéből való eltávolításra ítélte. László felebbezett. Az eljárás végleges befejezéséig áthelyezték Szigetvárra. Itt megbízhatatlansága miatt nem küldték szolgálatba. László néhány nappal ezelőtt szabadságot kért és Bu

csápestre utazott, hogy ügyének elintézését megsürgesse. Visszatérve Szigetvárra, csütörtökön kerékpáron átment Erdőcsokonyára, felkereste Boldog Józsefet és rövid szóváltás után két revolverlövessel megsebsítette. A golyók a törzsőrmester hasába fúródtak. A csendőrorfmester kórházszállítás közben meghalt.

László a gyilkosság után Szigetvárra gyalogolt és ott két községi rendőr egy nőismerősnél megtalálta. A gyilkos csendőr szembeszállt a rendőrökkel. Dulakodás támadt, amelynek során Hosszu János rendőr revolverét használta és Lászlót a fején megsebesítette. Ekkor ért a helyszínre a köz-

KATZ

Szövet

minősége utólérhetetlen

á r a versenven kívülien **o l c s ó**

Őszi és téli ujdonságok
Női kabátkülönlegességek

STR. AVRAM IANCU No. 1.

ségi csendőrzárór. László a csendőrökkel is szembeszállt, a mire Sütő János csendőrtörzs-
őrmestr szuronyát használta. Csak így tudták Lászlót megfá-
kezni és megbilincselve a sziget
vári kórházba szállítani. A gyll
kos csendőr állapota súlyos.

**Ne bánts
a végrehajtót!**

Chiorean Ioan gilari legény szüleinek lakásán végrehajtást akart foganatosítani egy végre hajtó s annak ellenére, hogy az ifjabb Chiorean világosan megmagyarázta, hogy az a ruha, amelyet a végrehajtó le akar foglalni, a saját tulajdonát képezi, a végrehajtó mégis el akarta vinni az öreg Chiorean adójába. Ebből vita keletkezett, amelynek hevében előbb a végrehajtó ragadtatta magát tettlegességre, majd — Chiorean bántalmazta a végrehajtót. Az ügynek bíróság előtt lett folytatása, ahol az ifjabb Chiorean 100 lej fő és 500 lej mellékbüntetésre ítélték, de az ítélet végrehajtását három évre felfüggesztették.

Rádió műsor

KEDD

Bucureşti: 7.30 A reggeli műsor közvetítése. Majd: Hírek. Felolvasás és vizállásjelentés 13 Gramofonlemez 13.25 Sporthíreknek adása 13.40 Gramofonlemez 14.15 Hírek közvetítése 14.30 Gramofonlemez 15 Hírek 16.45 Előadás 18 Gramofonlemez. 19.45 A román népzeneről hangpéldákkal. 20.35 Radulescu éneknégyes, Brahms: Szerelmi dalok. 21.15 Vendéglői zenekar. 21.15 Hírek külföldre németül és franciául. Majd: Közlemények.

Budapest I. 7.45: Torna Utá-
na: Gramofon 8.20: Étrend 11
Hirek 11.20 és 11.45: Felolva-
sás 12.10: Vízjelzőszolgálat 13:
Állástalan zenészek zenekara.
17.10 Asszonyoknak. 18: Az év
halottai. 18.25 Orgonaszóló. 19
A régi vízivárosi temető. 19.3.
Szalonzene. 20.45: Hangver-
seny. Utána hírek. 23.45 Le-
mezek. 1.05 hírek.

POP VALER

SZENZÁCIÓS KIJELENTÉSEI ORADEAN

**„Nem vagyok a kisebbségi jogok hóhéra“
„Meg kell teremtenünk a román középosztályt“
„AZ UGIR MEGIGÉRTÉ TÁMOGATÁSÁT“
„Rengeteg olyan munkanélküli van, akiknek a vállalatok
vezetésében van a helyük“**

A miniszter megígérte, hogy támogatja az oradeai vámszabadraktár gondolatát!

Pop Valer kereskedelem és iparügyi miniszter szalonkosija már az éjszaka folyamán megérkezett Oradeára. A fogadtatást azonban csak fél 10-re tűzték ki. Erre az időpontra jelennek meg a hatóságok képviselői. Bancila prefektus, Fodor polgármester, Dancea alpolgármester, Lascu Octavian a megyei tanács tagja, Pappoudoff, a Kereskedelmi és Iparkamara elnöke, Buzea Eronim, a Kamara főtitkára, és még számosan a kereskedelmi és ipari testületek képviselői közül. Hivatalos fogadtatás nem volt, a miniszter közvetlenül üdvözölte a megjelenteket, majd autókba ültek és a Kereskedelmi és Iparkamarába hajtottak. Itt az oradeai kereskedelmi és ipari élet képviselői várták a minisz-

Az emelvényen Pop Valer mellett Bancila prefektus és Fodor Péter polgármester, valamint Pappoudoff a Kamara elnöke és Moldoveanu miniszteriumi vezérigazgató foglaltak helyet. A minisztert Pappoudoff elnök üdvözölte.

Kihangsúlyozta, hogy évtizedek óta ez az első alkalom, hogy egy ipari miniszter meglátogatta városunkat. Majd átér azoknak a fontos óhajoknak az ismertetésére, amelyeknek megvalósítását Oradea várja.

Végül az ipar és kereskedelem romanizálásának szükségességéről beszélt.

A hangos óvációval fogadott beszéd után Pop Valer emelkedett szólásra: A miniszter a kormány gazdasági eredményei nek taglalása után a nemzeti munkavédelem kérdésére tért át.

— Van egy nagy probléma — mondotta, — amit a kereskedelem és ipar elnemzetesítése néven ismernek. Vannak jóindulatu és tárgyilagos emberek, de vannak, akik rossz indulatúan téves magyarázatot adnak a dolgoknak.

Senkinek sem jut eszébe, hogy a kisebbségi jogok hóhérsága csapjon fel.

— A kisebbségek itt élnek közöttünk, itt élnek velünk és amilyen m értékben megértik a mi szükségleteinket, amilyen mértékben bekapcsolódnak a nemzeti életbe, amilyen mértékben tudomásul veszik nemzeti törekvéseinket, őszintén együtt dolgoznak velünk a közéletünk emelésében,

természetesnek találjuk hogy teljes munkaszabadságot biztosítsunk a számukra

a tehetségüknek és képességüknek megfelelően.

— De minden kisebbségi számot kell vessen a kötelezettségeivel is. Tudomásul kell venni a tényeket. A románság évszázadokon keresztül szétszórva, idegen uralom alatt vesztette a vezető intellektuális és a középosztályát. Csak emberfeletti erővel tudta fenn tartani magát. 1848 óta ugyan mutatkozik némi megújulás, de távol voltunk attól, hogy megfelelő vezető intellektuális és középosztállyal rendelkez-

zünk. Amit nem lehetett elérni a múltban, el kell érjünk most.

Két út van. Az egyik:

a román elemnek a vállalatoknál való elhelyezése, a másik pedig román vállalatok alapítása.

A román elem elhelyezése állami szükségesség és a vállalatok érdeke.

— A múlt hét folyamán a gyáriparosok szövetsége megmutatta, hogy megértette a problémát és vállalta a kérdés megoldását azzal az ígérettel, hogy a megüresedett helyekre első sorban román elemeket fognak alkalmazni.

A miniszter nyilatkozata a sajtónak

Az oradeai helyi sajtónak a fogadtatás után beszédét befejezte és fogadta az érdeklődő sajtó képviselőit. A Kereskedelmi Csarnok nevében dr Farkas István elnök üdvözölte a minisztert, biztosította teljes lojalitását és ígéretet tett, hogy az oradeai ipar és kereskedelem, mint a múltban, úgy a jövőben is az ország kereskedelme és iparának érdeké-

zölte a minisztert, biztosította teljes lojalitását és ígéretet tett, hogy az oradeai ipar és kereskedelem, mint a múltban, úgy a jövőben is az ország kereskedelme és iparának érdeké-

Az ostromozott cserkészek

HANEM most már elég legyen Bi-Pi! Ön már öreg ember és a világ nem várja Önt. Hallom, most az ifjúság mozi és futball rajongása ellen dörgött az olyan ember haragjával, akit „már” nem érdeklik az ilyen földi hívságok. Sokat lehetne arról beszélni, hogy az öregek milyen mértékben kritizálhatják a fiatalok passzióit. A kissé cinikus, de talán nagyon is helyénvaló tétel így „szólna”: Az öregek csak abban a mértékben kritizálhatják a fiatalok passzióit, amilyen mértékben maguk is részt képesek venni azokban.” Az ilyen erkölcsi törvény betartása több tekintetben hasznára lenne a társadalomnak. Megszűnnék a hiába való erkölcsi kritikák és a valódi erkölcsi telenségek tényleges gyógyításban részesülnének a catoi puritán prédikációk helyett.

Nem tudja Ön, tisztelt Agastyán, nem emlékszik már arra, micsoda csábításoknak van az ifjúság kitéve s mennyi rugékonysággal veri vissza. Itt van például a cserkész mozgalom. Amikor a cserkészmozgalmat megalapította Ön, sokkal kevesebbet gondolt arra a nem gondolatotlított ifjúsági szórakozásra, amivé a cser-

készek később képződtek. Ön — engedje meg, hogy egyszer már a fejére olvassuk — gyarmati katonákat akart az ifjúságból nevelni. Arra gondolt, hogy az angol cserkészmozgalmat kifejleszti annyira, hogy az ifjúság egy része legfiatalabb éveit a gyarmatokon fogja eltölteni, mert hiszen a cserkész minden alkalmat megragad, hogy tanuljon. Tanulni pedig főleg a gyarmatokon lehet Angliában, ahol védkötelezettség nincsen, valósággal a detésszámba ment az akció. És is karolták alaposan s csaknem más országokban is rájöttek arra, hogy a cserkészakció a militarista szellemet olthatja az ifjúságba. Így lett nemzetközi mozgalom, bizony! S ma már ott tartunk, hogy a cserkészmozgalom magja az ember szeretet és az ifjúság kölcsönös nemzetközi megértése! Ez bizony nem az Ön érdeme, Bi-Pi! Ez az ifjúság rugalmas lelkének érdeme. Az ifjúság felismerte, önkénytelenül s magáévá tette azt a gondolatot, mit a nemzetközi mozgalom kiteremt. Még pedig oly észrevételül és egészségesen, magától értetődően ment végbe ez az átalakulás, hogy ma már senki sem tudja, senki sem ismeri az

ben fog dolgozni, amelynek ez a város egyik alapköve akar lenni.

Ezután a sajtó képviselőit fogadta Pop Valer, akik politikai kérdéseket vetettek fel. A miniszter azonban dodonai választokat adott.

Oradeai vonatkozásban a vámszabadraktár terve került szóba és a miniszter megígérte minden segítségét.

— A vámszabadraktár felállításának semmi akadálya nincsen, mert Oradea predesztinálva van arra, hogy tranzitkereskedelmi központ legyen.

Szöbahoztuk az ipar és kereskedelem elnemzetesítésének a kérdését is, megemlítettük, hogy a hivatalos kimutatások szerint nincs munkanélküli. Megemlítettük, hogy különbség mutatkozik a gyáriparosok szövetségének az állásfoglalása tekintetében a hivatalos jelentés és a gyáriparosok szövetségének a közleménye között.

A miniszter erre a kérdésre tért ki először:

— Ez teljesen egy. A gyáriparosok szövetsége megígérte, hogy a megüresedő állásokat román elemekkel tölti be. Ez néhány éven belül magasabb lehet, mint az általunk kijelölt százalék.

Pillanatnyilag senki sem kívánja, hogy a kisebbségi alkalmazottak az uccára kerüljenek. Nem áll helyt az, hogy munka nélküli egyáltalán nincs, mert rengeteg olyan végzett munka nélküli van, akiknek a vállalatok adminisztrációs vezetésében kell helyet kapni. Erre azonban szintén kilátásunk van mert az Ugir irodát létesít ezeknek az elhelyezésére.

(t. t.)

Ön sötét szándékait. Ma már Ön a legnagyobb embere a földnek, ki a testvériség apostola az ifjúság szemében.

DE MIT AKAR most ismét az ifjúságtól és mit akar főleg a moziktól? Az egészségtelen sztárimádást nem csak az ifjúság büne s talán nem is itt kell a baj orvoslását megkeresni. Sokkal helyesebb volna, ha mérges kirohanását azokra az okokra vezetné vissza, mely az ifjúság helytelen sztárimádatát előidéztek.

UGYANIGY tesz a futballmeccsek megkritizálásával is. Helytelennek tartja, hogy 22 ember szörnyű kinlódását — (sic) — huszezer ember nézze végig. S ebben gyönyörűséget találjon.

Igen tisztelt Bi Pi ur, elfelejti, hogy fordítva is van ez olykor, anélkül, hogy aggasztónak hallatnák szavukat elene. Például mikor háború van és a diplomaták a szanatóriumokban üdülnek. — Vagy most, mikor Aszturiában 10 ezer embert kivégeztek és a zöld asztaloknál még arról beszélnek, hogy voltaképpen — nincs is háború. Ilyenkor nem huszezer ember nézi huszonkét ember kinlódását, hanem huszonkét ember huszezezer árthatlan halálát.